

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
egy évre 2 korona 50 fillér, fél évre 1 kor. Egész évre 4 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová s kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Hiu reménykedés.

A koalíció pártjai különböző érzelmeikkel várják az események fejlődését. Az alkotmánypárt kinos bizonytalansággal tekint a jövő felé, amíg a függetlenségi kurucok diadalmi éneket harsognak s büszke örömmel várják a 48 győzelmét, a hajnal hasadását. A nemzet józanul gondolkozó része azonban száználmas mosolylyal fogadja az újabb nekihevülést és túlságos bizakodást. Azt könnyen elhisz mindenki, hogy hajnal dereng a függetlenségi pártra, amelynek talán sikerülni fog új bársonyszékeket hódítani a régiék mellé. Ó, hogyne hinnék el. Hiszen sohasem volt az országban olyan párt, amely annyi áldozatra képes lett volna a hatalom birtokáért, mint a függetlenségi kurucok.

Ha a függetlenségi törekvések hajnalodása a bársonyszékek elfoglalását jelenti: ez a hajnal csakugyan derenghet. A tamáskodás annak a másik hiradásnak szól, hogy a függetlenségi miniszterek számának emelkedésével szaporodni fognak a nemzeti vívmányok is; hogy a király nemcsak a függetlenségi párt étvágyát, hanem programját is kifogja elégiteni. Abban, hogy a függetlenségi párt ugynevezett intranzingens csoportjával a király végül mégis megállapodásra juthat, a bankcsoport kolomposainak csakugyan lehetnek jó értesülései, mert hiszen ők tudhatják legjobban, hogy a hatalomért akár pörére is vetköznek. De már abban, hogy a király micsoda engedményekre hajlandó, sajnos, Kossuthnak és Apponyinak vannak jobb értesülései. Ők pedig tudják, hogy a király a közösségen még formai koncessziókkal se enged lazítani.

Ha tehát Hollónak, Justhnak és Battyánynak jó értesülései vannak: ezek az értesülések subjektívek, a saját szándékaik ismeretén alapulók. Ők igenis tudják, hogy mindenre készek. S ha ezen az alapon kedvező fordulatot remélnek, ebben oktalanság volna tamáskodni, mert a királynak elvégre mindegy lehet, milyen névre hallgatnak az ő engedelmes szolgálói, csak engedelmesek és szolgák legyenek. Az már azonban gyalázatos népsalás, ha azok az urak, akik a maguk hajlékonyságát ismerik, a király hajlékonyságát is hirdetik. A király, sajnos, az utolsó gerinces faktor a magyar politikában és egyáltalán nem enged. Ha esetleg nem is

törődik azzal, hogy a mindenben deferáló többség miniszterei — az ellenőrzésükre kirendelt királyi bizalmas, mint miniszterelnök kivételével — a látszat negyvennyolcasok közül kerüljenek ki, ami a királyi álláspontot nem alterálja, de már azt nem lehet róla feltenni, hogy a függetlenségi minisztereknek adna koncessziókat, holott a koalíció vezéreinek nem akart adni.

A király is nagyon jól tudja, hogy az érték nélkül való mintahazafiak azért idézték elő a válságot fondor mesterkedéssel, hogy a hatalom kizárólagos tulajdonosai legyenek. Tisztán és világosan áll az uralkodó előtt az a marakodás, amelylyel a megszeli-dült kurucok kiakarták túrni a bankkérdés fölvetésével Andrássyék a függetlenségi kabinetet akartak Wekerlével az élén. Ez volt a cél s ez volna az esetleg elérhető eredmény. Ebben a programszerű lefolyásban tehát nem volna semmi meglepő, vagy ámulni való. Az ámitás és szédelés abban van, hogy a függetlenségi párt ilyen kormányra jutását úgy akarják föltüntetni, mintha a király hajolna meg az ő követeléseik előtt s megadná két év mulva a küllön bankot, nyolc esztendő mulva az önálló vámtérületet és még hamarabb bizonyos katonai engedményeket. A király mindezekben a kérdésekben, sajnos, úgy megkötötte magát, hogy amikor a bankcsoport mégis a királyi álláspont kedvező változásáról beszél: nyilvánvalóan szédelig. Kossuth tudja legjobban, hogy változás és simulékonyosság csak alulról, az ő részükről várható. S ha ebben a szomorúan bizonyos helyzetben Hollóék mégis küllön bankról, önálló vámtérületről és katonai koncessziókról mernek haragogni: ennek csak egy plauzibilis magyarázata lehet. Ezzel a szédelig taktikával akarják eltakarni a hatalomért indított ostromuk lényét. Ha sikerül az ostrom s ők bejutnak a hatalomba, akkor valahogy csak kihúzudják magukat a nemzet előtt, a miért a koncessziókból semmi sem lett; ha azonban nem sikerül az ostrom s elvekből kivétközve sem nyerhetik el a hatalmat, akkor mellüket verve hirdetik, hogy nagy nemzeti követeléseik miatt kellett kudarcot vallaniuk. Az igazság azonban az, hogy a hatalomért követelések nélkül koldulnak. A hatalmon kívül annyit sem követelnek ők, amennyit Lueger sem ajánlhatna tőlük, de ha így se kapnak

meg a hatalmat, akkor legalább meggyujthatják a nem létező nemzeti követelések görögützét, hogy ez világítsa meg bukásukat.

A bukás pedig bizonyos. A függetlenségi párt országbolondító játéka nem tarthat a végtelenségig. Hiszen a negyvennyolcas párt, mint ilyen, tulajdonképpen már nem is létezik. Programjának pontjait egymásután földelte el a hatalom emésztő vágyának, a koncéségnek bús temetőjében. Jól ösmeri a nemzet alacsony taktikázásukat, fondorlatos játékaikat és nem engedi magát többé becsapatni általuk.

Am ők nem akarják levonni a konzekvenciát tehetetlenségükből, elföldadásükből, a nemzet elidegenedéséből, hanem továbbra is a nemzet nyakán akarnak maradni. Továbbra is szent igéket akarnak bűnös ajkukra venni: üres jelszót, szürkeségességet, sötét, nehéz borongást szinesre festő görögütz gyanánt. Most azonban utoljára tesznek kísérletet a nemzet félrevezetésére. Kisdéd játéknak hamar vége lesz s akkor kiderül, hogy bizakodásuk, örömeükük hiu reménykedés volt. Az ország haragja elsöpri őket a politika szinteréről s a történelem rásüti homlokukra a hazaárulás bélyegét.

Zürzavar a válságban. A legedzettebb politikai időjósok is zavartan nézik a magyar politikai válság fejleményeit. Senki sem tudja megközelítőleg sem, mi fog történni s igazán csak a vérmes optimisták bizakodhatnak abban, hogy a kibontakozás a függetlenségi párt szája ize szerint fog eldőlni. Nem mintha a függetlenségi vezérek személyes érvényesülése volna kizárva, hanem, mert tárgyi eredményt nem igen érhetnek el. Bécsben hallani sem akarnak gazdasági vagy katonai reformokról.

A király ragaszkodik ahoz a felfogásához, hogy amennyiben a monarchia két felének kormányai valamely közös gazdasági kérdésben megegyezni nem tudnak, a státuszukora tartandó fönn. De a koronánál is zárkóztatabbak a trónörökös, a kancellár és az osztrák intéző körök. Ezek konokul megkötötték magukat s nemhogy nemzeti vívmányokat engedélyeznének, de még a készfzetések fölvetéléről sem akarnak tudni.

Igy áll a válság tárgyi része. A személyi vonatkozások már jobbak, de szintén alig elégíthetik ki az ambiciózus bank-függetlenségiéket. Amint igen jó helyről értesülünk, a felség csak kétféle kombinációt tart elfogadhatónak. Az egyik a Wekerle-Andrássy-féle megoldási terv,

amelynek végrehajtásába azonban K o s s u h Ferenc is bevonatnék. A másik a L u k á c s - K h u e n H é d e r v á r y - kabinet, amely vállalkoznék mindenre, még új választásokra is. W e k e r l e főt van Bécsben, de aligha terjeszthet a király elé olyan proposíciót, mit a király el is fogadna. Valószínű, hogy június első napjaiban a király visszajön Budapestre, hogy itt a W e k e r l e által megjelölt személyiségekkel érintkeznie lépjén. Ha azonban a miniszterelnök arról számolt be a trón előtt, hogy az ő és az A n d r á s s y megbízatása kudarcra végződött, akkor a koalíciónak sem a régi, sem az új formájában föltámadnia többet nem lehet. Akkor még a király ischli úttá előtt meg fog történni a m á s i r á n y u d ó n t é s, mivel a mostani kabinet tagjai már tovább nem hajlandók vinni az ügyvivő szerepét s ezt W e k e r l e be is jelenti a Burgban. Ezért kell pünkösdt után valamely változásnak bekövetkeznie. Ha a koalíciós pártokkal nem lehet, hát akkor nélkülük.

Ez esetben az uralkodó L u k á c s Lászlót nevezné ki miniszterelnöknek, aki egyben pénzügyminiszter is lenne. A befügyminiszteri tárcát K h u e n - H é d e r v á r y Károly gróf venné át. Az a gondolat valóban élt, hogy L u k á c s László a függetlenségi pártot megnyerni próbálja. Egy hírlapíró, aki bizalmas ismerőse L u k á c s - n a k, J u s t h Gyulánál járt s L u k á c s jóváhagyásával fölvetette azt az eszmét, hogy egy Lukács-kabinetben foglaljanak helyet a függetlenségi párt vezetői emberei, csupán a király személye körüli miniszterség jutna ez esetben K h u e n - H é d e r v á r y grófnak. J u s t h azonban visszaütasította az ajánlatot, mert a közös bank szabadságot is meg kellett volna hozszabtatni.

Ez a közvetett érintkezés a volt szabad- elvű párt egyik volt minisztere és a függetlenségi párt között valóban megtörtént. Ez pedig annál érdekesebb, mert azt a látszatot kelti, hogy a volt szabad- elvű párt most vissza akarja adni A n d r á s s y - n a k a kölcsönt, aki a negyvennyolcas párttal szövetségbe ölte meg a Tisza-kormányt. Most ugyanilyen módon akarnák hát a Nemzeti-Társaskör vezetői elemei A n d r á s s y - t kiszorítani az aktív politika teréről.

A boldogság titka.

A boldogság titka! Ki nem akarna birni? Ki sajnálna fáradságot, ha felkutatná? Hajszojják, keresik is, mióta ember van a világon. Az első emberpár a tudás fájának gyümölcsében remélte megtalálni. Csalódott keservesen. A mint családok utána is ezren és százezren. Úgy látszik, hamis nyomon jártak, a kik meg akartak találni. Pedig ugyancsak igyekeztek. Százeleddintultak el és a visszatérők megmondották egymásnak tapasztalataikat. Nem jukarkodtak a hasznos tanácsokkal. De hiába! Az emberiség még most sem jutott közelebb ehhez a céljához. A boldogság titkát még mindig sűrű homály fedi el előle. Ez nem azt jelenti, hogy nincsenek boldogok a föld kerékén. Csak hogy a boldogok, úgy látszik, hallgatnak. Nem árulják el a titkot, melynek bizonyára véletlenül jutottak birtokába. A fájdalom különben is ékebben szóló volt mindig a boldogságnál. A fájdalomnak meg- r á z ó szavai vannak, a boldogság csak kacagással vagy csendes mosolylyal ad hírt magáról!

De hátha mégis rá lehetne bukkanni a boldogságnak titkára? Hátha mégis csak a hamis nyomon vezették félre kutatóit? ... Ha ezt meg lehetne állapítani, az már nagy

előnyt jelentene az új keresők számára. Más irányban indulnának el és talán több szerencsével. Hát lássuk csak. Az a tömémentlen könyv és irat, mely a boldogság útjait keresi, két nagy csoportba osztható. Vagy azt kutatják, hogy az egyes ember mint lehet boldog vagy azt, hogy melyek az egész emberiség boldogságának feltételei? Inc, a helytelen kiindulási pont. Az egyes ember sohasem lehet teljesen boldog. Mert a leg- tipikusabb társas lény. Magára hagyatva, nem tud egészségesen fejlődni, nem tud tökéletesen élvezni, nem tud igazán örülni. Ha egyedül van, csak mosolyog. Kacagást csak a társaság csal ajkára. Ugyanazon a szindarabon, melyet otthon komor arccal olvassunk végig, a színházban életlenül mulatunk. A magányos utas mindig szomorú útas. A természet és a művészet egyaránt csak a társas emberben ébreszt mély gyönyörűséget. Hát mért járnak akkor azok hamis nyomon, a kik az egész emberiség számára próbálják megszerkeszteni a boldogság receptjét? Azért mert univerzális szerek nincsenek. Azért, mert a nagyon sok ember épp úgy nem lehet együtt boldog, mint az egyes ember magában. A boldogság intim érzés, a mely nem fog el egyszerre nagy tömegeket.

Az embereknek csak egy-egy kicsiny közössége lehet igazán boldog. Olyan közössége, melyet nem mesterkéltek kerettek tartanak össze, hanem: a szeretet. Együttérző, együttélő embereknek kis csoportja. A család. Az emberi társulások e legintimebbje. Ez az a talaj, melyben megterem a boldogság faja. Ha tudniillik beléje ültetik és gondozzák. És mégis a családi boldogság titkát kutatták eddig legkevesebben! Evezredök óta hirdetik, hogy a család a társadalom alapja. És mégis az egyes emberre fordítottak mindig több gondot, mint a családra... Talán azért, mert azt hitték, hogy ha az egyes ember boldog, boldognak kell az egyes emberekből alakuló családnak is lennie. Tévedés. Külön-külön elégedett életet éljenek a legelkeseredettebb családú egyesülhetnek. Jól tudja ezt mindenki, a ki kissé mélyebben pillantott bele az egyes családok életébe. Meglepvé tapasztalhatjuk, hogy az a férfi, az az asszony, ki odakünn a társadalomban a legderültebb, a legkedve- sebb egyéniség, a maga otthonában: csupa szeszélyesség, csupa csipősség, csupa kedvetlenség és morozosság.

A család egész külön egyéniség. Külön kell vele foglalkozni. Annál inkább, mert mint említettük, az egyetlen igazi talaja a boldogságnak és mert sok boldog család boldog országot, boldog társadalmat jelent.

Ezért fogadjuk olyan nagy örömmel azt a hatalmas irodalmi vállalkozást, melyet a Magyar Család Aranykönyve címen most indított meg az Athenaeum. Három kötetben összefoglalja mindazt, a mi a család boldogságának alapfeltétele. Kiváló szakértők egyesültek ebben a vállalkozásban, hogy tudásukat és írásművészetüket a nagy cél szolgálatába állítsák. Mely van-e nagyobb és szentebb cél: mint ennek az ezer sebből vérző magyar társadalomnak meggyógyítása? És nem gyógyítására törekszik-e, ki kijelöli a magyar család boldogságának feltételeit? A Magyar Család Aranykönyve megmutatja, hogy mint válhatik a magyar család elégedett, gondoktól mentes közösséggé. Olyan egyesüléssé, melyben harmonia, szépség és jólét uralkodik, mely egészséges testileg és egészséges lelkileg. Mely megteszi kötelességét magával és a társadalommal szemben, a mely a maga derűjét kisugározza a közö- ségre és úgy erkölcsi, mint gazdasági tekintetben messzire kihatóan érezeti a maga nevelő hatását.

Es téved, a ki azt hiszi, hogy a Magyar Család Aranykönyve kődös fejtegetésekkel igyekszik olvasóira hatni. Az előttük fekvő első kötet meggyőzően bizonyítja, hogy a kiváló szerzők a gyakorlatra helyezik a fősúlyt. Magyarzataikat belekapcsolják a realitásba. Egy pillanatra sem tévesztik szem elől a való életet. A mi életünket, mindnyajunk életét. Nemcsak elméldézésre serkentenek, hanem tetterre is. Arra, hogy ezen a

téren így, a másikon amugy cselekedjünk. És ne holnap, hanem ma. Máris. Azonnal. És meg is tehetjük. Mert a mit ajánlanak, meg is valószínű. Még szerényebb anyagi körülmények között is. És ez ennek a változomlat legnagyobb érdeme. Legalább így mutatja az első kötet, melynek főbb részei a következők: Az egészség könyve (dr. Bechett Ármin). — Az egészséges életmód (dr. Dalmady Zoltan). — A női élet egészségtana. (dr. Jakabné dr. Rác Hanna). — Gyermeknevelés (dr. Bin Ilona). — Szépség- ápolás (dr. Garami Béla). — Első segítség (dr. Kovács Aladár). — A lakás (Sárosi Bella). — Lakás és egészség (dr. Bechett Ármin). — A ruházatok (Treitz Péterné).

A főszerzők címei is sokat sejtetnek. De azért halvány fogalmat sem nyújtanak ennek a nagyszabású kötetnek teljes tartalmáról, a tömémentlen részletről, a szerzőknek minden aprólékossga kiterjedő figyelméről. Anyagukat a tudós szorgalmával hordozták össze és a széleskörű közönség számára dolgozó író-művészek világos előadásával dolgozták fel. Főtörekvésük az volt, hogy könnyen értjük meg őket és hogy tanácsaikat könnyen, minden megerőltetés nélkül valószínűsítsuk meg. Még olyan téren is, a hol ez szinte hihetetlennek látszik. Igen, ha a szerzők tanácsait követjük, mindezt elérhetjük, még pedig nem annyira pénzzel, mint — jóakarattal! Valóban, ha a Magyar Család Aranykönyvet olvassuk, akkor annak, hogy boldogulásunk és boldogságunk kedvéért váljon ránk nézve, egyetlen feltétele, hogy jóakarattal és szeretettel forgassuk lapjait. Azokkal az érzésekkel, a melyekkel szólnak hozzánk. Legalább az első kötetnél ezt tapasztaltuk. Reméljük, hogy a másodiknál, mely a családi élet külső viszonyait és a harmadiknál, mely a család gazdasági életét öleli föl, nem fog bennünket ebben az irányban csalódás érni és a Magyar Család Aranykönyve — az egész magyarságnak aranykönyve lesz. Elterjedését gyönyörű külső kiállítása, gazdag illusztrációs anyagi és aránylag mérsékelt ára is elő fogja segíteni. A három kötet ugyanis díszes vászonkötésben mindössze 64 koronába kerül. Kapható minden könyvkereskedésben és a kötetek egyenként is megrendelhetők 22 koronáért.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. május 27.

— Jön a függetlenségi kormány. Egy előkelő politikusunk a napokban az udvari körökhöz tartozó főúrral beszélgetett, aki ismeri a mértékadó udvari körök hangulatát és az alkalommal a következő értesülést kapta a közel jövőben várható politikai fordulatról: Ugy a király mint a trónörökös mostanig idegenkedtek a gondolatól, hogy tisztán függetlenségi alakujon a kormány, kellemtelen volt a Burgnak ennek még a gondolata is. De most, hogy belátják a kísérletek hiábavalóságát s meghiusulni látszik minden olyan terv, mely a hatvanhetesek bevonásáról Bécsnek tetsző s e mellett alkotmányos kormányra módot nyújt: mielőtt darabont-kormányzással tenne megint kísérletet az udvar, a függetlenségi pártnak bizonyos föltételekkel hajlandó volna átadni a kormányt. Természetesen szigorú marsrutával különösen biztosított föltételekkel és meghatározott időre. A föltételek a következők: két esztendőre szóló e kormány megbízatása, mely idő alatt meg kellene csinálna aközös bank provizóriumot néhány esztendőre. A katonai kérdések időre kikapcsolandók. Katonai létszámemelés, a végleges véderőtvény rendezésével. A boszniai annektálás s a szerbiai zavarok ellen való hadikészülődés költségének megszavazása. A függőben levő katonai szükségletek beszerzése. Új ágyúk, hadihajók, hogy méltó szövetségesi lehessünk Németországnak. Házsabály-

revizió az obstrukció lehetetlenségére, úgy hogy a Justh Gyula által folytatott rendszer törvénybe foglaltassék. Végre az általános választói jog, a Ndrassy tervezete alapján. Mindezt két év alatt megvalósítani és két év múlva az új választói rendszer alapján a választást kiírni. A választás eredménye dönti el, hogy melyik párt jut véglegesen kormányra. E föltételek, melyek a függetlenségi párt teljes behódolását jelentik, azok, melyek alapján a párt megkaphatja a kormányt Kossuth Ferenc elnöke alatt. Ha el nem vállalja, akkor folytatódik a bizonytalanság, mert az udvarnak ez az utolsó kísérlete az alkotmányos kormányzásra. E tervből látszik, hogy mint vélekedik Bécs a függetlenségi pártól. Mert ha nem hinné el, hogy kapható ilyen megalázó szerep, ekkora fokú elvmegtagadásra, akkor nem is kísérletezne ilyen föltételekkel.

— **Mezőgazdasági cikkek hamisítása.** A mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisítását tilalmazó törvény életbe lépte óta a földmivélsügyi miniszter meggyőződött arról, hogy a törvény végrehajtása nem felel meg a követelményeknek. Pedig igen fontos érdekek fűződnek ahhoz, hogy az emberi fogyasztásra szolgáló élelmi szerek, az állati takarmányok, a termelésre szolgáló vetőmagvak és a föld termőképességnek fenntartásához műtrágyák hamisítatlanul, tisztán és értéküknek megfelelően kerüljenek forgalomba. De nemcsak a vevők és fogyasztók, hanem egész közgazdaságunk érdekében áll az, hogy a magyar termékek hamisításága és jó híre biztosításáért, annál is inkább, mert a nyugati államok a mezőgazdasági termények és élelmi cikkek hamisítása ellen mind szigorúbb törvényeket hoznak és félni lehet, hogy a hamisítás miatt hírnévben megfogynak termékeink a külföldi piacokról kiszorulnak. A miniszter a törvény végrehajtásának akadályát abban látja, hogy a mintavételt az elsőfokú hatóságok nem mindig végzik az utasítások szemmel tartásával. Ezért szükségesnek tartja a miniszter, hogy a mintavétellel a helyi viszonyoktól független s a közérdeket bízva meg a nélkül, hogy a hatóságokat e jogaikban korlátozná, sőt e szakközvegyek hatóság működésének támogatására szolgálja. Elrendelte ennél fogva a földmivélsügyi miniszter, hogy a m. királyi kermiai intézet és központi vegykísérleti állomás három vegyész a törvényhatóságok területén, minden hivatalos megkeresés, vagy közvetlen gyanú fenforgása nélkül, ellenőrzési szemlélet tartson a hatósági közegek közreműködésével. A volt mintákat az illetékes vegyvizsgáló állomáshoz azonnal beküldik. Az ellenőrzéssel megbízott állomás a miniszter rendelkezésére vételéről számított nyolc nap alatt köteles lesz a törvényhatóság első tisztviselőjének bejelenteni azon három szakközvegyek nevét és hivatalos rangját, akik a törvényhatóság területén az ellenőrzésre és a mintavételekre fölhatalmazást kaptak. A földmivélsügyi miniszter ez a rendelkezés már beérkezett vármegyénk törvényhatóságához is.

— **Művészestély.** A Szentesen alakult műpártoló és műkedvelő társaság igazgató választmányja a közel napokban gyűlést tart, hogy az átszövegezett alapszabályokat megállapítsa és elfogadva azokat mielőbb fölterjesztesse jóváhagyás végett a miniszteriumhoz. Addig is, míg ez megtörténik, a társaság be akar — céljaiban — mutatkozni Szentesen város közönségének és ezt a bemutatkozást egy nagyszabású művészestély ren-

dezésével kapcsolatban teszi. A művészestélyen a nemzeti színháznak a Tóth József-színház megnyitó ünnepén résztvett és Szentesen járt művésztagjain kívül, — Jászai Mari kivételével — résztvevők: egy kiváló énekművész és Ternay Alajos, a legegényibb magyar zeneszerző és zongoraművész, akit közönségünk a Fráter-est alkalmakor ismert és szeretett meg. A művészek mellett a társaság erre vállalkozó tagjai adnak még elő, a műsor keretében egy egyfelvonásos szellemes és kacagató vígjátékot. A rendezőség ezt a művészestélyt június 19-én tervezi rendezni, miután ekkor van a nemzeti színházban a kapuzárás, mely után a színház művészei Budapestről, a szélrúsa minden irányba szétmennek nyaralni. Magas művészi színvonalon álló estély rendezésével, a nemzeti színház ifjabb művésztársulatjának szives készsége folytán gazdag és változatos műsorral kezd meg tehát a szentesi műpártoló és műkedvelő társaság a nyilvános működését s miután az estély jóvedelme színházunk igazán fogyatékos diszkrétának az újraalakítására lesz fordítva, közönségünknek pedig különben is ritkán kínálkozik alkalmá a művészetnek olyan sokoldalú megnyilvánulásában együttesen gyönyörködni, mint lesz ezen estély keretében, — nem is kételkedünk benne, hogy a társaság ezt az első nyilvános bemutatkozását közönségünk rokonszenvesen, szeretettel fogadja és a társaság nemes törekvéseit tömeges pártolásával igyekszik elősegíteni.

— **Az előleg.** A közigazgatás egyszerűsítéséről és ösztételéről szóló eljárásban, sőt talán az egész közigazgatási gyakorlatban legszebben hangzik ez a szó: előleg. Ebben szó van a dásról, ebben van az is, hogy előleg. Nem csuda tehát ha a magyar tisztviselő ezt nagyon szereti. Most azonban súlyos csapás érte az előleget, illetve az előleget kérőket. Az előlegű eddig rendezetlenül, illetőleg rendetlenül csapongott a közigazgatás mezőin. Olyan volt, mint a puszták patakja, mint a lég madara. Senki se szabályozta, de szabályozás nélkül is igénybe vette mindenki. Most azonban az előleg költői szépségére halalos csapást mért a belügyminiszter. Kimondotta egy rendeletben, hogy csak tisztviselők kérhetnek és kaphatnak előleget, míg ellenben díjnokok és szolgák, még ha nyugdíjgyűnyük van is, nem kaphatnak előleget. Szóval az úr még az előlegek területén is, épp úgy, mint a példaszó szerint, a pokolban — csak úr marad.

— **Félarú vasútjegy a városi tisztviselőknél.** A kereskedelmi miniszter megkezdte a belügyminisztert, hogy közölje vele azon rendezett tanácsú városi tisztviselői álláson jegyüket, amely állások tisztviselői vasúti arcképes igazolvánnyal volnának ellátandók. A belügyminiszter erre azokat a rendezett tanácsú városi tisztviselőket tartja gény jogosultaknak, akik a törvényhatósági jogú városoknál is már hasonló kedvezményben részesültek. Ezek névsorát már közölte is a kereskedelmi miniszterrel s a félarú vasútjegy engedélyezésére vonatkozó rendelet legközelebb már létezik a rendezett tanácsú városokhoz.

— **Új rendszerű gőzszántás.** A közelmut napokban mutatják be egy pestmegyei birtokon az olasz Violati-Tescari-féle szabadalmazott rendszerű szántókészüléket. A bemutatás az ország különböző vidékeiről egybegyűlt nagyszámú gazdaközönség élénk ér-

deklődése mellett folyt le azt bizonyította, hogy az új rendszer lehetővé teszi a gőzszántást a középbirtokoknak és kisgazdáknak nagyobb beletetés nélkül is igen olcsó módon és így ezek szempontjából rendkívüli jelentőségű és nagy jövőjű újításról van szó. Az új gőzszántó készüléket a m. kir. államvasutak gépgyára fogja gyártani.

— **Fiatal iparosok figyelmébe.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy, a kereskedelemügyi miniszter által adományozott 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyerésért, belyegleten kérvényen folyamodhatnak a kamara kerületéből, tehát Csongrád vármegyéből és Szentestről is olyan törekvők és kellőleg képesített iparosifjak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni készek. Felsőorlandók, és illetőleg igazolandók a folyamodásban a pályázó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa elnyert, kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazási irány, részletesen megjelölve, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e mar és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő fölvele. A folyamodónak kikötészettség kell vállalnia aziránt, hogy az ösztöndíj különben visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismeretét itt fogja értékesíteni. Azok, akik katonai kötelezettségükkel még nem tettek eleget, vagy az alól fölmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúakért atyjuk vagy gámuknak kell jótámlaniuk a fenti kötelezettség betartása tekintetében. A pályázatok a f. évi május hó 31-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

— **A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése.** A Magyar Gazdaszövetség ez évi rendezés közgyűlést június 23-án, Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter elnöklésével egészen közelünkben, a Szabadka melletti Palics-on tartja meg. A közgyűlésre a szövetség elnöksége azzal hívta meg vármegyénk gazdasági egyesületét, hogy különös súlyt fektetnek a Bácsmegyével szomszédos vármegyék gazdáinak a közgyűlésen lehető teljes számban való megjelenésére, mert az Alföld hatalmas gazdaközönségének hozzájárulásával ott létrejövő határozatok elől sem a törvényhozás, sem az intéző körök el nem zárkoznak, e nagy, országos gazdaságúlesen pedig igen fontos és minden gazdát érdeklő kérdések fognak tárgyalatni. A gazdaságúles részletes programját már legközelebb közzé fogjuk adni, hogy azt gazdáink idején megismerhesék.

A gőzgépezelők és kaszánfűtők legközelebbi képzési vizsgái Szegeden június hó 6-án délelőtt 8 órakor fognak a Szeged alsóvárosi új vízmeletemen megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kerények a m. kir. kerületi iparfelügyelőséghez, Tisza Lajos kórárt 61. sz. I. emelet, küldendők be.

— **Gazdák figyelmébe.** Az országos állatkiaállítás rendező bizottsága a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrnál kieszközölte, hogy f. évi június 6-tól 10-ig Budapesten rendezendő országos állatkiaállítás megtekintésére utazni szándékozó kisgazdak azon esetben, ha legalább 10 föből álló csoportot képeznek a III-ik kocsiosztályban félárú menetjegyekkel utazhassanak. Ezen kedvezmény a vármegyei gazdasági egyesület által kiállított igazolvány alapján lesz igénybevehető, — miért is felhívhatunk azon gazdákat, kik az igen tanulmányosnak ígérkező nagyarányú országos állatkiaállításra felutazni óhajtanak és a jelzett kedvezményt igényelik

hogy az egyesület titkári hivatalánál kitett iven neveiket jegyezzék elő, hol a további tudnivalókra is értesülést szerezhetnek.

— **Egyházi közgyűlés.** A szentesi görk. magyar egyház f. hó 31-én d. e. 9 órakor **M á t é f f y Feren cz dr.** polgármester elnöklésével gyűlést tart.

— **Jóteknység.** C a k ó I m r é n é a folyó hó 22-én szives volt a városi menedékház apoltjainak 14 kiló húst küldeni, melyet a menedékház gondnokának felesége, **V i g h Mihályné** készítet el izletes paprikásnak és osztott ki a menedékház negyvennégy szegény apoltja között. A nemes szívű adakozónak ugy a szegények, mint a maga nevében ezuton is hálás köszönetét fejezi ki ezért a menedékház gondnok.

Felelős szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda.

2441 t. k. 1909, sz.

Hirdetmény.

Nagymágocs és Derekegyháza községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX. az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítetvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherterheléssel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §. a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt vagyis az 1909. évi november hó 30. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1909. évi november hó 30. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányba sértve vélik, — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat

hónap alatt, vagyis 1909. évi november hó 30. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalma csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A szentesi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság, 1909. május hó 23.

Katicks
kir. járásbíró.

3 - 1

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kenegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet **Guttor Földes Kelemen** aradi gyógyszerész **Margit-crème**-jével elért (különösen Francia és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhívt, ártalmatlan és arc mindentisztátlansága (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzak. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a **Margit-Crème** készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféle kenegetni és használnunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépitőszert a **Földes-féle Margit-Crème**, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a széplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát, miteszert, arc és kezvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a **Margit-Crème** teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 K. nagy tégely 2 K. **Margit-szappan** 70 fil. és **Margit-pouder** (fehér, rózsá és crème színben, 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A **Földes-féle Margit-Crème** kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, Arad. 8—1 A.

KAPHATÓ SZENTESEN:

Bozóky György, Ifj. **Várady Lajos,**
Metzger Károly **Vecsery Miklós,**
gyógyszertárakban.

Értesítés.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget és a vendéglős és italmérő urakat, hogy a **Weisz-udvarban** (Kossuth-útca)

sörraktárt

létesítettünk, ahol állandóan raktáron tartunk **friss töltésű palack és hordós-söröket.**

Tisztelettel:

Dréher Antal

részv. társ. Kőbányai
sörfőzdének képviselője.

14

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.
A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: **Braun Sándor** Felelős szerkesztő: **Hacsak Géza**

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.
A nap előfizetési ára:
Égész évre 16.— K Negyedévre 4.— K
Félre . . 8.— K Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen o'csó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Égész évre 5.— K Negyedévre 1.50 K
Félre . . 3.— K Egy hónapra —50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-ut. 9.

Betegség miatt
egy fűszerüzlet

kiadó,

esetleg a házzal együtt
eladó.